

Teh 15 ljudi iz Evrope kroji usodo Slovenije 🔑

29.05.2013 00:01 / Finance 102/2013

Albina Kenda, Monika Weiss, Petra Sovdat, Simona Toplak

Neuradno vam predstavljamo skrbnike Slovenije. Vas zanima, kdo je vaš šef v službi? Vas zanima, kdo je minister za delo, ki bi recimo moral ustvariti razmere, da bi v Sloveniji imeli čim več delovnih mest? Vas zanima, kdo je predsednik vlade? Morda so to manj pomembna vprašanja. Ta hip vas po mnenju Financ mora zanimati, kdo nam iz Bruslja kroji ne le finančno, ampak politiko nasploh.

Podatke, kdo so, smo dobili iz javno dostopnih baz. Poleg tega smo neuradno dobili tudi imena predstavnikov Evropske centralne banke (ECB), ki so bili maja v Sloveniji.

Posamezniki seveda ne delujejo v svojem lastnem imenu, temveč v imenu ustanov. Kljub temu zanje obstaja javni interes - njihove plače so financirane iz evropskega denarja. In ker seveda ne škodi in je v javnem interesu, da se tudi uradniki čim bolj približajo navadnim ljudem in davkoplačevalcem, jih razkrivamo.

In zdaj zaplet

Na službo za stike z mediji predstavništva evropske komisije (EK) v Sloveniji smo vprašali, kdo so člani skupine, ki bedi nad Slovenijo. Hkrati smo se sami neposredno obrnili tudi na različne direktorate evropske komisije v Bruslju. Pa tudi na posamezne uslužbenke komisije. Da bi jih čim bolj priljudno in popolno predstavili Slovencem, da zanje ne bi bili nekakšni zlobni tuji inšpektorji, ki jim bodo rezali plače, smo jih želeli povprašati tudi o njihovih ekonomskih pogledih. Ne nazadnje nas k temu, da pokličemo in preverimo informacije pri vsakem posamezniku, ki ga omenjamo v članku, zavezuje tudi novinarski kodeks.

In kaj smo dobili? Saša Golob, predstavnica za stike z mediji na predstavništvu evropske komisije v Sloveniji, je poklicala na uredništvo in novinarki razložila, da ne bodo razkrivali imen uradnikov. Da je nesprejemljivo, neprimerno in zunaj meja razuma, da kaj takega o evropskih uradnikih sploh sprašujemo. Saša Golob je dodala, »da smo doslej dobro sodelovali in da nas je EK vabila na svoje seminarje«. To je ponovila tudi urednici Financ.

Na Financah smo doslej obiskovali seminarje evropske komisije, ker smo jih šteli kot pomoč evropskih ustanov pri boljšem razumevanju njihovega delovanja, transparentnosti njihovih odločitev, ne nazadnje tudi kot spodbujanje družbeno odgovornega dialoga in pomoč EU pri ustvarjanju visokokakovostnega in pluralnega medijskega prostora. Nismo si mislili, da je cilj EK le ta, da o njih pišemo lepo oziroma le, kar bi si komisija želela. Če takšno stališče drži, potem je zelo podobno umiku oglasov, če medij ni prijazen do oglaševalca, na kar v Sloveniji denimo opozarja Dnevnik. Prepričani smo, da to ni cilj evropske komisije, temveč le komunikacijski šum v slovenskem predstavništvu.

Kljub temu, da nam na evropski ustanovi ne v Ljubljani ne v Bruslju niso pomagali, da bi evropske uradnike počlovečili, smo to naredili sami.

15 ljudi za Slovenijo

Istvan P. Szekely, Madžar, v evropski komisiji pri generalnem direktoratu za gospodarske in finančne zadeve kot direktor za gospodarske študije in raziskave dela

Istvan P. Szekely, Madžar, v evropski komisiji pri generalnem direktoratu za gospodarske in finančne zadeve kot direktor za gospodarske študije in raziskave dela od leta 2007. Je vodja treh podenot, od katerih je ena pristojna za Italijo, Malto in Slovenijo. Bil je vodja misije evropske komisije pri trojki za Irsko, omenjali so ga kot morebitnega vodjo trojke, če bi jo potrebovala Slovenija. Preden je začel delati v komisiji, je bil osem let vodja misije pri Mednarodnem denarnem skladu (MDS), pred tem pa bil svetovalec guvernerja madžarske centralne banke. Ima doktorat iz ekonomije univerze Cambridge.

Michael Stierle, Nemec, je od oktobra 2012 namestnik šefa misije za Slovenijo pri evropski komisiji, pred tem je med drugim skrbel za Bolgarijo in Finsko. Med mandatom v EK je začasno odšel na delo na MDS. Pred prihodom v EK je delal na Deutsche Bank, na inštitutu za javno upravo v Speyerju ter v banki Sal Oppenheim v Kölnu. Je pobudnik za ustanovitev International Network for Economic Research (INFER) in njegov častni predsednik. Ima doktorat iz ekonomije z univerze v Speyerju, diplomiral je na univerzi v Trierju in na univerzi Nacional Autónoma de México.

Servaes Deroose, Belgijec, namestnik generalnega direktorja direktorata evropske komisije za gospodarske in denarne zadeve (od novembra 2010), je šef misije evropske komisije v trojki za Grčijo. Študiral je ekonomijo na univerzi Gent v Belgiji, do zaposlitve v evropski komisiji leta 1985 je bil raziskovalec na fakulteti. Obvladuje področji makroekonomskega nadzora in monetarne unije, zlasti odprave neravnovesij. Leta 2011 je denimo pozval k okrepitvi maastrichtskih kriterijev, ki jih morajo izpolnjevati prevzemnice evra, dodati jim je treba nove elemente.

Torsten Wezel, Nemec, je višji analitik na ECB, pred tem je bil kot ekonomist zaposlen na Mednarodnem denarnem skladu v Washingtonu in v nemški centralni banki. Ima doktorat z WHU - Otto Beisheim School of Management iz Coblenza, magisterij z Göthe-Universität iz Frankfurta ter MBA z univerze Iowa.

Anne Bucher, Francozinja, direktorica za konkurenčnost in strukturne reforme v evropski komisiji. V Parizu je študirala ekonomijo in statistiko. V komisiji je bila zadnjih sedem let na več vodilnih položajih (tudi za raziskave), med drugim se je ukvarjala z zaposlitvenimi politikami in davčno zakonodajo v EU.

Svetoslava Georgieva, Bolgarka, v evropski komisiji je pri generalnem direktoratu za gospodarske in finančne zadeve kot gospodarska analitičarka pristojna za Slovenijo. Pri svojem delu svetuje o politikah, s poudarkom na prestrukturiranju bančnega sektorja in razdolževanja podjetij. Na komisiji je zaposlena deset mesecev, prej je kot analitičarka delala na banki Unicredit. Diplomirala je na univerzi College London iz ekonomije in podjetništva.

Mitja Košmrl, Slovenec, je v evropski komisiji pri generalnem direktoratu za gospodarske in finančne zadeve kot gospodarski analitik pristojen za Slovenijo. Pri delu se med drugim ukvarja z gospodarskimi napovedmi. Kot predstavnik evropske komisije je junija lani sodeloval na konferenci Umarja. Pred tem je delal pri stalnem predstavništvu Slovenije pri EU, ko je naša država predsedovala povezavi, je bil kot kontaktna oseba, pristojna za davčno področje. Na ljubljanski ekonomski fakulteti je leta 2003 magistriral iz uvedbe in uporabe energijskih davkov v EU.

Klara Stoviček, Slovenka, je v evropski komisiji pri generalnem direktoratu za gospodarske in finančne zadeve kot gospodarska analitičarka pristojna za Slovenijo. Na ljubljanski ekonomski fakulteti je leta 2002 diplomirala iz vplivov migracijskih tokov na trg dela ob širitvi EU. V Bruslju dela od leta 2008, ukvarja se z analizo strukturnih ukrepov na trgu dela, z ukrepi za spodbujanje zaposlovanja in zmanjšanje segmentacije trga dela.

Miha Leber, Slovenec, v Evropski centralni banki dela od avgusta 2010, ukvarja se s finančno stabilnostjo. Prej je bil zaposlen na Banki Slovenije kot višji analitik. Po šolanju na ljubljanski ekonomski fakulteti, diplomiral je z nalogo Banke in finančna stabilnost v novih članicah EU, je končal še študij MBA na univerzi v Amsterdamu.

Lea Volovec, Slovenka, pravna lingvistka na ECB, je leta 2000 diplomirala na

...stanja na gospodarsko ekonomsko ravnanje, sprejema je znanega banko in makroekonomske stabilnost v novih članicah EU, je končal še študij MBA na univerzi v Amsterdamu.

Lea Volovec, Slovenka, pravna lingvistka na ECB, je leta 2009 diplomirala na ljubljanski pravni fakulteti z naslovom Učinkovitost prava Evropske skupnosti in zasebno uveljavljanje pravic - odškodninska odgovornost države članice.

Presiyan Petkov, Bolgar, je v evropski komisiji pri generalnem direktoratu za gospodarske in finančne zadeve kot gospodarski analitik pristojen za Slovenijo in Malto. Pred tem je bil analitik v analitski družbi CEEMarketWatch. Ekonomijo je študiral na ameriški univerzi v Blagoevgradu, magisterij pa je naredil na univerzi v Birminghamu.

Tanguy de Launois, Belgijec, je pri komisiji zaposlen kot ekonomski analitik od junija lani. Do leta 2007 je študiral na katoliški univerzi v Louvainu. Pred komisijo je bil dobro leto zaposlen kot višji cenilec v zavarovalniškem delu Dexie, to je v bančno-zavarovalniški družbi, ki je ena največjih žrtev evropske finančne krize ter jo rešujeta Belgija in Francija.

Peter Pontuch, Francoz, je gospodarski analitik komisije. Doktoriral je iz financ na univerzi Paris-Dauphine, na univerzi v Strasbourgu je diplomiral iz ekonometrije, magisterij je naredil v Bratislavi. Pred delom v komisiji je bil več let kontrolor tveganj v pariški družbi za upravljanje naložb DPA Invest, kratek čas je bil tudi v oddelku za upravljanje tveganj v banki Societe Generale. Ukvarja se z raziskavami korporativnih financ.

David Marco Riquelme je v aprila izdanem poročilu evropske komisije o makroekonomskih neravnovesjih Sloveniji zagotavljal pomoč na statističnem področju.

Tomas Usher iz evropske komisije. Več podatkov o njem na spletu nismo našli.

Kaj danes lahko pričakujemo iz Bruslja

Danes bo evropska komisija povedala, kaj meni o obeh slovenskih programih (program stabilnosti in nacionalni reformni program), ki ju je vlada Alenke Bratušek v Bruselj poslala na začetku meseca. To bo razumeti iz treh elementov:

- evropska komisija bo povedala, ali se je odločila, da bo proti Sloveniji predlagala uvedbo postopka zaradi presežnih makroekonomskih neravnovesij, ki jih je s poglobljeno analizo ugotovila v naši državi. Gre za povsem nov postopek in Slovenija bi bila prva država, ki bi padla vanj. Naši viri sicer pravijo, da evropska komisija tega ne bo predlagala;

- evropska komisija pa bo gotovo objavila številna priporočila o potrebnih ukrepih v Sloveniji, iz česar bo razvidno, kje mora vlada še bolj zavihati rokave. Med najbolj problematičnimi področji ostajata slabo stanje v bančništvu in državno lastništvo družb;

- evropska komisija bo predvidoma povedala, ali bo za Slovenijo predlagala (predvidoma dvoletno) podaljšanje roka za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja pod tri odstotke BDP. Kot je znano, bo ta primanjkljaj letos zaradi enkratnih učinkov že izvedenih in predvidenih potrebnih dokapitalizacij v bančnem sektorju zrasel vse do 7,9 odstotka BDP, čeprav bi moral biti že letos manjši od treh odstotkov BDP.

Kaj konkretno naj bi še zahtevali od nas

1. Sanacija bank: finančni minister Uroš Čufer je že pred tedni zatrdil, da se bo operativnost slabe banke pospešila. »Prve naložbe bomo prenesli že do junija.« A iz NKBM so prav včeraj sporočili, da pričakujejo prenose slabih posojil predvidoma julija, torej je že spet nastala nova zamuda.

2. Proračunski odhodki: socialni sporazum s sindikati javnega sektorja je korak naprej, ni pa še dovolj, pravijo viri iz Bruslja. Za letos je denarja v proračunu dovolj, nove reze pa je pričakovati za prihodnja leta.

2. Proračunski odnosi: socialni sporazumi s sindikati javnega sektorja je korak naprej, ni pa še dovolj, pravijo viri iz Bruslja. Za leto je denarja v proračunu dovolj, nove reze pa je pričakovati za prihodnja leta.

3. Privatizacija in privabljanje tujih naložb: na to, da slovensko poslovno okolje do tujcev ni prijazno, na komisiji opozarjajo že nekaj časa. Pisali smo tudi že, da pred tedni objavljen seznam 15 podjetij za prodajo ne bo dovolj, septembra naj bi ga vlada še podaljšala. Predvsem pa bo komisija bedela nad tem, da bodo postopki prodaj izpeljani do konca, da jih politika ne bo ustavljala.

4. Pravosodje: komisija že nekaj časa opozarja na neučinkovit sodni sistem, zahteva pospešitve postopkov v insolvenčnih, gospodarskih in izvršilnih postopkih. Vlada je že pripravila nov zakon o sodiščih, s katerim naj bi uvedli menedžerski sistem vodenja in večjo odgovornost. Zakon naj bi pred poslance prišel na julijski seji. Več poudarka bo namenjeno tudi arbitražam v gospodarskih in civilnih sporih.

Bomo zaradi predvidenih ukrepov živeli bolje?

Šele z objavo evropske komisije bo možno natančneje presoditi tudi, kako bomo odločitev Bruslja čutili na svojih denarnicah. Vlada že v nacionalnem reformnem programu Bruslja obljublja, da bo pri proračunskih odhodkih nadaljevala varčevalno politiko, začeto leta 2012, in sprejela dodatne ukrepe. Konkretno: še se bodo omejevali masa plač v javnem sektorju, izdatki za pokojnine in socialne transferje, omejeni pa bodo tudi izdatki za naložbe. Vlada bo, piše, dosledno zmanjševala število javnih uslužbencev po odstotek na leto. Vlada ima tudi cilj ukinitve vseh indeksacij, navaja v poročilu.

Ali bodo poleg že sprejetih ukrepov morali biti uvedeni dodatni rezi v pokojnine in denimo socialne korektive, bo jasno danes.

Ozadje

Postopek za odpravo čezmernih makroekonomskih neravnovesij

Postopek za odpravo presežnih makroekonomskih neravnotežij je del reformiranega sistema za nadzor nad gospodarskimi politikami držav članic. Če se v posamezni državi prepoznajo neravnotežja, Bruselj odredi poglobljeno analizo, ali so ta morda presežna. Če so prepoznana kot taka (v primeru Slovenije in Španije jih je komisija kot presežne prepoznala aprila letos), mora država še posebej paziti, da v programu stabilnosti in reformnem programu predvidi takšne ukrepe, s katerimi bo presežna neravnotežja lahko odpravila. Kako Bruselj presoja slovenske načrtovane ukrepe, bo jasno danes - kot rečeno, tudi skozi vsebino priporočil.

Bruselj lahko predlaga drugim državam članicam, naj proti posamezni državi s presežnimi neravnotežji uvedejo ta novi postopek. Glavno besedo imajo države članice. A po novih pravilih ima evropska komisija vendar veliko večjo moč kot doslej. Če komisija predlaga uvedbo postopka, sploh ne gre več za to, da bi države članice glasovale, ali predlog sprejmejo, temveč imajo možnost le, da ga s kvalificirano večino zavrnejo, sicer predlog evropske komisije obvelja. V skrajni fazi lahko postopek zaradi presežnih makroekonomskih neravnotežij pripelje do sankcij, če ta niso odpravljena. Sankcije vključujejo denarno kazen (v višini 0,1 odstotka BDP države) in nefinančne ukrepe.

Scenarija

O čem se špekulira

1. Nadzor brez denarja

Največji strah je novi postopek zaradi presežnih neravnovesij. Postopek zaradi presežnih makroekonomskih neravnovesij, ki velja od decembra 2011, še ni bil

Največji strah je novi postopek zaradi presežnih neravnovesij. Postopek zaradi presežnih makroekonomskih neravnovesij, ki velja od decembra 2011, še ni bil uporabljen proti nobeni državi članici, če bi doletel Slovenijo, bi bila nekakšen poskusni zajček. Dodajmo pa, na kar opozarjajo viri iz Bruslja - tudi če evropska komisija danes ne bo predlagala uvedbe tega postopka proti Sloveniji, to ne pomeni, da ga ne more več. Kot pravijo viri, lahko evropska komisija po novih pravilih uvedbo postopka zaradi presežnih makroekonomskih neravnovesij predlaga kadarkoli, ni ji treba čakati prihodnje leto. Če bo Slovenijo tak postopek doletel, to s povsem praktičnega vidika pomeni, da bomo dobili močan nov zunanji nadzor, ne bomo pa dobili nobene finančne pomoči.

2. Nadzor in denar

Ugibanja o pomoči iz reševalnega sklada ESM. Možno je, da bi nas EU vključila v program ESM, v katerem je tudi Španija. Ta bi natančno opredelil načrt sanacije bank. S tem naj bi še nekoliko počakali, saj je sanacija slovenskih državnih bank (NLB in NKBM) odvisna tudi od dovoljenja evropske komisije za novo državno pomoč. To naj bi bilo znano do konca junija, torej v mesecu dni.

Prav tako bo evropska komisija gotovo pozorna še na izvajanje enega ukrepa, ki ga vlada obljublja za junij. Končno naj bi namreč začela delovati slaba banka, junija naj bi bili opravljeni prvi prenosi slabe aktive iz treh največjih bank v upravljanje državni Družbi za upravljanje terjatev bank (DUTB).